

Kl. 15.45

Jesper Langballe (DF):

Både når det gælder forskningsfinansiering og forskningsrådgivning, som det gør her i dag, og når det gælder universitetslovgivning, så er forskningsfriheden et afgørende omdrejningspunkt for Dansk Folkeparti, det at vedtagne ideologiske fordomme og politiske interesser og politisk korrekthed ikke får lov til at bestemme forskningen og gøre den ufri.

Derfor trak vi os ud af forhandlingerne om universitetsloven, der svinebinder den enkelte forsker til de overordnede strategier, som en universitetsbestyrelse med eksternt flertal har fastlagt, og derfor er vi tilfredse med at kunne sige ja til den forskningsrådgivningslov, som er en følge af grundige forhandlinger med dette trestrengede princip: et forskningspolitisk råd, et råd for fri forskning og et råd for såkaldt strategisk forskning.

Det nye er jo en mere logisk gennemskuelighed og dermed bedre søgemuligheder for forskerne og så det, at man har fået et samlet råd for den strategiske forskning, altså en forskning, hvor dagsordenen er politisk bestemt og er tematisk.

Det er klart, at netop her vil vi på forskningsfrihedens vegne være særlig vagtsomme. Det er klart, at den strategiske forskning løber den risiko, at alt bliver opslugt af mere eller mindre ideologiske modeluner. Men den risiko vil jo være der under alle omstændigheder.

Det, vi tror at have fået sikret nogenlunde med denne lov, er, at den strategiske forskning ikke får lov til at æde sig ind på den frie forskning, der finder sted på forskernes præmisser uden forkromede hensigtserklæringer, det, der på universitetspolitisk kaudervælsk hedder, som vi har hørt, bottom up-princippet, at det kommer op fra bunden, at det er forskernes egne ansøgninger, der optræder i fri konkurrence med hinanden i modsætning til top down-princippet, hvor forskningens tema bestemmes ovenfra.

Der er i lovforslaget sikret en god adskillelse mellem fri forskning og strategisk forskning. I den forbindelse er det væsentligt, at vi ikke oven over disse adskilte råd har fået en fælles bestyrelse, men at vi har fået et koordinationsudvalg, som er selvkonstituerende, og hvor formandskabet roterer. Dermed skulle det vel være sikret, at de samlede statsmidler til forskning ikke dirigeres i bestemte retninger fra centralt hold, f.eks.

fra ministeriet, men at der er alsidighed, mangfoldighed og frihed.

Vi ser stadig et problem i, at den strategiske forskning skal styres af såkaldte programkomiteer i stedet for af faste råd, fordi faste råd vel nok indebærer lidt mere sikkerhed for den videnskabelige saglighed, men også fordi programkomiteer efter alle erfaringer er problematiske. Der er vel ikke nogen, der sådan i almindelighed er særlig begejstret for dem. De har det med at yngle, og de kommer let til at fremkalde habilitetsproblemer mellem dem, der skal uddele, og dem, der skal modtage penge. Danmark er jo et lille land med et begrænset antal forskere.

Men det har man så imødegået i § 19, stk. 1, med, at forskningsrådet består af en bestyrelse og et meget begrænset antal programkomiteer, og det der meget begrænsede skal altså så være bremseklossen, hvad enten det nu er ønsketænkning, eller hvad det er. Men jeg vil gerne sige som værende på lovens plusside også, at jeg synes, det er meget fint, at den private og offentligt finansierede forskning nu kan arbejde sammen.

Men så har jeg et par spørgsmål til ministeren. Det første er egentlig et opklarende spørgsmål. Jeg har undret mig over, at der i § 7 om fondsfunktionen for Det Frie Forskningsråd er oplyst i stk. 2, hvem det er, der kan få tildelt midler, men det er alt sammen noget med forskergrupper, forskernetværk, internationalt samarbejde. Og så står der i stk. 3: Rådet kan desuden uddele tilskud til enkeltstipendier. Hvorfor kommer enkeltforskere sådan ind ligesom sådan en sekundating?

Og så endelig til sidst...

Kl. 15.50

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Allersidst.

Jesper Langballe (DF):

Nå, det var ikke så godt. Hvad skal vi gøre ved det?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Så kom med den sidste da.

Jesper Langballe (DF):
Må jeg?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):
Ja.